

Diagnostikakliinik

TEAVIK

PATSIENDI MEELESPEA: KOLOSKOOPIA

Koloskoopia on seedetrakti alaosa uuring, mis võimaldab uurida jämesoolt kogu ulatuses painduva optilise instrumendi (endoskoobi) abil. Uuring võimaldab selgitada kaebuste põhjuseid (soole põletikulised haigused, kahtlus kasvajale, aneemia ja ebaselged alakõhuvalud) ja leida silmaga nähtavaid muutusi jämesooles. Vajaduse korral võimaldab see eemaldada polüüpe ja võtta koeproove, mida hiljem uuritakse.

Uuringuks ettevalmistus:

Koloskoopia läbiviimiseks peab jämesool olema puhas. Jälgige hoolikalt Teile antud juhiseid. Soole puhastamiseks kasutatakse suu kaudu manustatavaid spetsiaalseid loputuslahuseid või muid lahtistava toimega aineid.

Ravimid võtta 1-3 tundi enne või vähemalt 1 tund pärast sooleloputuslahuse joomist.

- 7 päeva enne uuringut:
 - peab katkestama rauapreparaatide ja verd vedeldava ravimi Aspirin võtmise;
 - oluline on alustada kiudainete vaba dieeti, mis kestab uuringu lõpuni!
- 3 päeva enne uuringut:
 - tuleb katkestada verd vedeldavate ravimite (näiteks Marevan) võtmine.
- 2 päeva enne uuringut:
 - menüüst eemaldada veretooded (näiteks verivorst), punane peet, kilede ja nahkadega toiduained (näiteks tomat, sibul, õun jne), seemned (täisterasid sisaldavad jahutooted, viinamarjad, õuna seemned, kiivid jne);
 - tarvitada vähemalt 1,5 liitrit vedelikku.
- 1 päev enne uuringut:
 - hommikul võib süüa kerge eine, rohkem päeva jooksul ei söö;
 - juua tohib kogu päeva vältel. Joogiks sobivad ainult selged vedelikud (näiteks vesi, tee, mahl, puljong). Lubatud on magusainetega ja gaseeritud joogid;
 - ei tohi juua piima, läbipaistmatuid (punaseid või muid tugeva värviga) või viljalihaga vedelikke ega alkohoolseid jooke;
 - vedelikke tuleb tarvitada vähemalt 1,5-2 liitrit.
- Uuringupäeval enne protseduuri teostamist võib soovi korral juua selget vedelikku.

Valmistage ette soolepuhastuse loputuslahus (nt Fortrans, Eziclen, Cololyt, Moviprep, Picoprep) lähtudes ravimtootja juhistest. Loputuslahuse joomisel on abi sellest, kui joote lahust jahedana või lisate maitseks näiteks sidrunimahla.

Roojamispakitsus algab keskmiselt 1–2 tundi pärast esimese liitri joogilahuse joomist.

Kuna sooleloputuslahus suurendab oluliselt Teie soolesisu mahtu ja puhastab soolt, soovitame viibida tualettruumi läheduses.

Uuringu teostamine:

- uuringule tulles pange selga riided, millel on eraldi üla- ja alaosa. Uuringu ajaks antakse Teile jalga ühekordsed püksid;
- uuringu ajal lamate vasakul küljel, põlved kõverdatult vastu rinda;
- koloskoop viiakse soolde päraku kaudu. Soole valendikku avardatakse õhuga, mis tekitab survetunde kõhus. Valu ei pruugi olla, kuid mõnikord võib see tekkida soole käänakute sirutamisel;
- vajadusel kasutatakse valu vaigistavaid ja lõõgastavaid vahendeid;
- olenevalt anotoomilistest iseärasustest kestab uuring 30-45 minutit.

Uuringu järgselt:

- kui enesetunne lubab võite kohe protseduuri järgselt süüa ja juua (kui arst ei ole teisiti juhendanud);
- pärast uuringut võite tunda kerget kõhuvalu ja täiskõhutunnet, enamasti mööduvad need mõne tunni jooksul;
- kui uuringu ajal kasutatakse rahustit, ei tohi samal päeval autot juhtida. Mitte planeerida suurt täpsust nõudvaid ülesandeid, sest rahusti vähendab reaktsioonikiirust. Soovitav uuringule kaasa võtta saatja, kes hoolitseb turvalise koju jõudmise eest.

Võimalikud tüsistused ja ohud:

- tüsistusi esineb harva;
- pärast proovitükkide võtmist võib tekkida veritsus, enamasti saab seda koheselt koloskoopia ajal ravida;
- jämesoole mulgustust on väga harva ja vajab kohe kirurgilist ravi;
- teravate valude või verejooksu tekkimisel pärast protseduuri pöörduge kohe oma raviarsti poole või haigla erakorralise meditsiini osakonda, haiglaravil olles valveõe või valvearsti poole.

Uuringule mittetulemisest palume teatada kindlasti tel 434 3001 (SA Viljandi Haigla registratuur)!